

جمهوری اسلامی ایران
وزارت نفت

معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری

تاریخ: ۹۵/۱۲/۲۸
شماره: ۹۵/۳۱۷۷۰۸
پیوست:

معاونان محترم وزیر نفت
معاونین محترم وزیر و مدیران عامل شرکت های اصلی
مدیران و روسای محترم واحدهای ستادی
مدیران عامل محترم شرکت های تابعه

موضوع: دستورالعمل تعیین دامنه قیمت های متناسب پیشنهادی در مناقصات
یک مرحله ای و دو مرحله ای صنعت نفت

باسلام،

احتراماً، در راستای دستورالعمل شماره ۹۴/۱۵۸۷۶۴ مورخ ۱۳۹۴/۷/۱۳ سازمان برنامه و بودجه کشور به پیوست، دستورالعمل تعیین دامنه قیمت های متناسب پیشنهادی در مناقصات یک مرحله ای و دو مرحله ای صنعت نفت، به منظور اعمال رویه واحد، زمینه سازی بسط و گسترش رقابت صحیح تر، پایش و بررسی پیشنهادهای قیمت پیمانکاران، در ارتباط با ماده (۲۰) قانون برگزاری مناقصات، برای مناقصات طرحها و پروژههای اجرایی، خدماتی و تعمیراتی صنعت نفت ابلاغ می شود.

حبیب ا... بیطرف
معاون مهندسی، پژوهش و فناوری

۹۵/۱۲/۲۸

یک	گروه سند	 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت سازمان مهندسی، پژوهش و فناوری</p>	عنوان سند
۱ از ۸	صفحه		دستورالعمل تعیین دامنه قیمت های متناسب
۹۵/۶۱۷۷۰۸	شماره		پیشنهادی در مناقصات یک مرحله ای و دو
۹۵/۱۲/۲۸	تاریخ		مرحله ای صنعت نفت

به نام خدا

دستورالعمل تعیین دامنه قیمت های متناسب پیشنهادی در مناقصات یک مرحله ای و دو مرحله ای صنعت نفت

یک	گروه سند	 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری</p>	عنوان سند
۸ از ۲	صفحه		دستورالعمل تعیین دامنه قیمت های متناسب
۹۵,۶۱۷۷۰۸	شماره		پیشنهادی در مناقصات یک مرحله ای و دو
۱۳۹۵/۱۲/۲۸	تاریخ		مرحله ای صنعت نفت

فرم مشخصات سند:

عنوان سند	دستورالعمل تعیین دامنه قیمت های متناسب پیشنهادی در مناقصات یک مرحله ای و دو مرحله ای صنعت نفت
شناسه گروه سند	یک
طبقه بندی	فاقد طبقه بندی

عنوان	سمت	نام و نام خانوادگی	امضاء و تاریخ
تهیه کننده	معاون ضوابط فنی و مهندسی	علی آنی	
تأیید کننده	مدیرکل سیاستگذاری مهندسی و استانداردها	محمد رضا ابوطالب	
تصویب کننده	معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت	حبیب ا... بیطرف	

محل درج مهر اعتبار	تعداد صفحات (بدون احتساب جلد)	۶
	شماره ویرایش	یکم
	تاریخ آخرین ویرایش	۱۳۹۵/۱۲/۲۲

یک	گروه سند		عنوان سند
۳ از ۸	صفحه		دستورالعمل تعیین دامنه قیمت های متناسب
۹۵/۶۱۷۷۰۸	شماره		پیشنهادی در مناقصات یک مرحله ای و دو
۹۵/۱۲/۲۸	تاریخ		مرحله ای صنعت نفت

در راستای دستورالعمل شماره ۹۴/۱۵۸۷۶۴ مورخ ۱۳۹۴/۷/۱۳ سازمان برنامه و بودجه کشور بدینوسیله دستورالعمل تعیین دامنه قیمت های متناسب پیشنهادی در مناقصات یک مرحله ای و دو مرحله ای، برای مناقصات طرح ها و پروژه های اجرایی، خدماتی و تعمیراتی صنعت نفت ابلاغ می شود. این دستورالعمل می بایستی ضمیمه اسناد مناقصه گردد.

۱- کلیات

۱-۱- این دستورالعمل برای تعیین دامنه قیمت های پیشنهادی متناسب در ارتباط با بندهای «الف» و «ز» ماده (۲) و ارایه روش ارزیابی مالی بند الف ماده (۲۰) قانون برگزاری مناقصات برای ارزیابی مالی پیشنهاد قیمت ها تهیه شده است.

۲- محدوده کاربرد

۱-۲- این دستورالعمل در مناقصات یک مرحله ای و دو مرحله ای برای ارزیابی مالی قیمت های پیشنهادی در مناقصات طرح ها و پروژه های اجرایی، خدماتی و تعمیراتی صنعت نفت استفاده می شود.

۳- تعاریف

۱-۳- مناسب ترین قیمت پیشنهادی: پیشنهادی است که در آن سه عامل قیمت، کیفیت و زمان به صورت توأم و در حالت بهینه در نظر گرفته شده باشد، به نحوی که آن پیشنهاد حداقل الزامات هر یک از سه مولفه را به صورت منفرد و سرجمع محقق کند.

۲-۳- دامنه قیمت های متناسب: محدوده ای از قیمت های پیشنهادی مناقصه گران است که در آن، مناقصه گر با قیمت پیشنهادی ارایه شده، ضمن عدم تحمیل هزینه و ریسک غیرمتعارف بر دستگاه مناقصه گزار، با تامین حداقل الزامات کیفیت، زمان و هزینه توانایی انجام موضوع مناقصه را داشته باشد.

۳-۳- برآورد بهنگام اجرای کار (P_0): مبلغ به روز شده اجرای کار است که بر اساس دستورالعمل بهنگام سازی برآورد اجرای کار در پروژه های صنعت نفت توسط دستگاه مناقصه گزار محاسبه می شود.

۴-۳- میزان اهمیت مناقصه: تابع برآورد اجرای کار، حساسیت و پیچیدگی پروژه، ارتباط آن با پروژه های دیگر و نیز خسارت ناشی از نرسیدن به اهداف پروژه در زمان پیش بینی شده برای شروع و دوره بهره برداری است که توسط دستگاه مناقصه گزار تعیین می شود.

۴- اعلام برآورد به هنگام و میزان اهمیت مناقصه:

برآورد به هنگام و میزان اهمیت مناقصه (مناقصه با اهمیت متوسط، زیاد و بسیار زیاد) بعد از دریافت پیشنهاد قیمت مناقصه گران و قبل از بازگشایی پاکت ها توسط کارفرما به طور کتبی به اعضای کمیسیون مناقصه ارایه و به اطلاع مناقصه گران حاضر رسانده می شود.

عنوان سند	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت معاونت مندی، پژوهش و فناوری	گروه سند	یک
دستورالعمل تعیین دامنه قیمت های متناسب پیشنهادی در مناقصات یک مرحله ای و دو مرحله ای صنعت نفت		صفحه	۴ از ۸
		شماره	۹۵/۶۱۷۷۰۸
		تاریخ	۹۵/۱۲/۲۸

۵- ضریب مناقصه (t): تابع اهمیت مناقصه و تعداد پیشنهاد قیمت های ارایه شده و به شرح جدول شماره یک است که قبل از بازگشایی پاکت های قیمت توسط کمیسیون مناقصه به مناقصه گران اعلام می شود.

جدول شماره یک - تعیین ضریب مناقصه (t)

میزان اهمیت مناقصه			تعداد پیشنهاد دهندگان (n-1)
بسیار زیاد	زیاد	متوسط	
۰/۹	۱/۰	۱/۱	۶-۳
۱/۱	۱/۲	۱/۳	۱۰-۷
۱/۳	۱/۴	۱/۵	بالای ۱۰

دستگاه مناقصه گزار بر اساس مجموعه فعالیت های خود و نقش این مناقصه در دستیابی به اهداف کل سازمان از یکی از ضرایب ستون های جدول فوق استفاده می نماید.

۶- محاسبه ضرایب مورد نیاز برای تعیین دامنه قیمت های متناسب پیشنهادی مناقصه گران:

۶-۱- برآورد بهنگام اجرای کار : به عنوان یک قیمت فرضی پیشنهادی در محاسبات وارد می شود.

۶-۲- شاخص مالی مناقصه گران (X_i): شاخص مالی تمام شرکت کنندگان در مناقصه بر حسب قیمت پیشنهادی با رابطه زیر محاسبه می شود:

$$Xi = \frac{Pi}{Po} \times 100 \quad i = 1, 2, \dots, n$$

که در آن :

X_i : شاخص مالی مناقصه گر i ام؛ (شاخص مالی مربوط به برآورد بهنگام اجرای کار به عنوان یک پیشنهاد دهنده فرضی برابر ۱۰۰ خواهد بود)

P_i : قیمت پیشنهادی مناقصه گر i ام ؛

P_0 : برآورد بهنگام اجرای کار؛

$n-1$: تعداد مناقصه گرانی که پس از ارزیابی شکلی، قیمت پیشنهادی آن ها مورد تایید شکلی (کنترل از نظر کامل بودن مدارک و امضاها) کمیسیون مناقصه قرار گرفته؛

عنوان سند	 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت معاونت مندی، پژوهش و فناوری</p>	گروه سند	یک
دستورالعمل تعیین دامنه قیمت های متناسب پیشنهادی در مناقصات یک مرحله ای و دو مرحله ای صنعت نفت		صفحه	۵ از ۸
		شماره	۹۵/۶۱۷۷۰۸
		تاریخ	۹۵/۱۲/۲۸

۶-۳- تعیین میانگین و انحراف معیار شاخص های مالی :

میانگین و انحراف معیار شاخص مالی، مناقصه گران بند ۶-۲ به روش زیر حساب می شود:

$$m = \frac{\sum Xi}{n} \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$S = \sqrt{\frac{\sum (Xi - m)^2}{n-1}} \quad i = 1, 2, \dots, n$$

که در آن :

m : میانگین شاخص مالی تمام پیشنهادها (از جمله برآورد بهنگام اجرای کار)

S : انحراف معیار شاخص مالی تمام پیشنهادها (از جمله برآورد بهنگام اجرای کار)

تبصره ۱: اگر تعداد پیشنهادها (به غیر از دستگاه مناقصه گزار) کمتر از ۳ مورد باشد، به استناد این دستورالعمل هیچکدام از پیشنهادها حذف نمی شود.

تبصره ۲: در قراردادهای ارزی-ریالی ابتدا بر اساس نرخ تسعیر ارز تعیین شده در اسناد مناقصه، هر یک از پیشنهادها به مبالغ ریالی تبدیل و پس از آن در روابط مورد استفاده قرار می گیرد.

۷- تعیین دامنه قیمت های متناسب (توسط کمیسیون مناقصه):

۷-۱- اگر $m \leq 115$ باشد، در این صورت مناقصه گرانی که دارای شاخص مالی بزرگتر از $B = 1.25m$ باشند (در صورت وجود) به عنوان قیمت غیرمتعارف (فاقد توجیه مالی) حذف می شوند .

۷-۲- اگر $m > 115$ باشد، در این صورت مناقصه گرانی که دارای شاخص مالی بزرگتر از $B = 1.10m$ باشند (در صورت وجود) به عنوان قیمت غیرمتعارف (فاقد توجیه مالی) حذف می شوند.

۷-۳- برای شاخص های مالی مساوی یا کوچکتر از B مقادیر میانگین و انحراف معیار مجدداً محاسبه شده و به ترتیب m' و s' می شوند. (در صورت عدم حذف هیچ یک از مناقصه گران $m' = m$ و $s' = s$ خواهد بود).

۷-۴- پیشنهاد قیمتهایی که شاخص مالی مربوط به آنها در محدوده $C_2 = m' + t.s'$ و $C_1 = m' - t.s'$ قرار گرفته باشند دامنه قیمت های متناسب قابل ارزیابی مالی خواهد بود.

تبصره ۳: پیشنهاد قیمت مربوط به شاخص های مالی کمتر از C_1 که تفاضل آن با کمترین قیمت پیشنهاد شده واقع در محدوده C_1 تا C_2 ، کمتر از مبلغ تضمین شرکت در مناقصه باشد، در دامنه فوق محسوب شده و حذف نمی شود.

یک	گروه سند	 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت معاونت مندی، پژوهش و فناوری</p>	عنوان سند
۶ از ۸	صفحه		دستورالعمل تعیین دامنه قیمت های متناسب پیشنهادی در مناقصات یک مرحله ای و دو مرحله ای صنعت نفت
۹۵/۶۱۷۷۰۸	شماره		
۹۵/۱۲/۲۸	تاریخ		

تبصره ۴: چنانچه تعداد مناقصه گران ۵ مورد و یا کمتر باشد یا مبلغ برآورد اجرای کار از هزار برابر نصاب معاملات متوسط بیشتر باشد، با اعلام درخواست کارفرما، مناقصه گر و یا مناقصه گران با شاخص مالی کمتر از C_1 و بزرگتر از $0.97C_1$ می توانند با ارایه دلایل و مستندات قیمت پیشنهادی مشروط بر آن که مورد تایید کمیسیون مناقصات باشد و همچنین ارایه تعهد عدم درخواست ضرر و زیان که در صورت برنده شدن در مناقصه در قرارداد نیز گنجانده می شود در دامنه قیمت های متناسب قرار گیرند. برای مناقصه گر با شاخص مالی کمتر از C_1 که با تفاضل قیمت کمتر از مبلغ تضمین با کمترین قیمت پیشنهاد شده واقع در داخل دامنه حذف نشده اند نیازی به ارایه تعهد عدم درخواست ضرر و زیان توسط مناقصه گر نیست.

تبصره ۵: در مناقصات دو مرحله ای ابتدا مناقصه گران با پیشنهادهای فنی غیر قابل قبول کنار گذاشته می شوند و این دستورالعمل برای پیشنهادهای مالی مناقصه گرانی که پیشنهادهای فنی آنها مورد قبول قرار گرفته اعمال می شود و پس از آن نمره تراز شده برای پیشنهادهای داخل دامنه محاسبه می شود.

۸- کمیسیون مناقصه از بین قیمت های متناسب قابل ارزیابی مالی بدست آمده از بند ۷ براساس سایر مقررات و قوانین از جمله ماده ۲۰ قانون برگزاری مناقصات، برندگان اول و دوم (موضوع بند ۵ ماده ۶ قانون برگزاری مناقصات) را تعیین می کند. ارجاع به کمیته فنی و بازرگانی با تشخیص کمیسیون مناقصه و پس از ارزیابی مالی طبق این دستورالعمل، برای پیشنهادهای واقع در دامنه متناسب صورت می گیرد.

یک	گروه سند	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت معاونت مندی، پژوهش و فناوری	عنوان سند
۷ از ۸	صفحه		دستورالعمل تعیین دامنه قیمت های متناسب
۹۵/۶۱۷۷۰۸	شماره		پیشنهادی در مناقصات یک مرحله ای و دو
۹۵/۱۲/۲۸	تاریخ		مرحله ای صنعت نفت

مثال اول :

مناقصه ای با برآورد بهنگام اجرای کار ۲۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال توسط کارفرما با پیشنهاد قیمت های مطابق جدول زیر برگزار شده است میزان اهمیت مناقصه "متوسط" تعیین شده است، قیمت های متناسب پیشنهادی به شرح زیر محاسبه می شود.

نام مناقصه گر	مبلغ پیشنهادی (ریال)	شاخص مالی مناقصه گران
A_i	P_i	(X_i)
A_1	۳۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۱۸/۵۱۸
A_2	۴۷,۵۴۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۷۶/۰۸۱
A_3	۴۵,۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۶۸/۸۸۸
A_4	۴۷,۷۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۷۶/۷۷۷
P_0	۲۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰

رشته مورد مناقصه	پروژه اجرایی خط لوله	
تعداد شرکت کنندگان	(n-1)	۴
ضریب مناقصه	(t)	۱/۱
میانگین	(m)	۱۴۸/۰۵
میانگین ثانویه	(m')	۱۰۹/۲۵
انحراف معیار	(S')	۱۳/۰۹
	(C ₁)	۹۴/۸۵
	(C ₂)	۱۲۳/۶۶
پیشنهادات در محدوده متناسب		A_1

یک	گروه سند	 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت نفت معاونت مندی، پژوهش و فناوری</p>	عنوان سند
۸ از ۸	صفحه		دستورالعمل تعیین دامنه قیمت های متناسب پیشنهادی در مناقصات یک مرحله ای و دو مرحله ای صنعت نفت
۹۵/۶۱۷۷۰۸	شماره		
۹۵/۱۲/۲۸	تاریخ		

مثال دوم :

مناقصه ای با برآورد بهنگام اجرای کار ۶۰۶,۷۶۱,۷۸۱,۵۲۵ ریال توسط کارفرما و با پیشنهاد قیمت های مطابق جدول زیر برگزار شده است، میزان اهمیت مناقصه "زیاد" تعیین شده است، دامنه قیمت های متناسب پیشنهادی به شرح زیر محاسبه می شود.

نام مناقصه گر	مبلغ پیشنهادی (ریال)	شاخص مالی مناقصه گران
A_i	P_i	(X_i)
A_1	۹۴۲,۵۶۱,۶۲۱,۰۰۱	۱۵۵/۳۴۲
A_2	۱,۰۲۵,۴۷۴,۴۴۹,۲۳۲	۱۶۹/۰۰۷
A_3	۶۶۵,۴۰۷,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۹/۶۶۵
A_4	۶۸۶,۵۹۲,۷۸۰,۰۰۰	۱۱۳/۱۵۶
P_0	۶۰۶,۷۶۱,۷۸۱,۵۲۵	۱۰۰

رشته مورد مناقصه	پروژه اجرایی خط لوله	
تعداد شرکت کنندگان	$(n-1)$	۴
ضریب مناقصه	(t)	۱
میانگین	(m)	۱۲۹/۴۳
میانگین ثانویه	(m')	۱۰۷/۶
انحراف معیار	(S')	۶/۸۱
	(C_1)	۱۰۰/۷۹
	(C_2)	۱۱۴/۴۲
پیشنهادات در محدوده متناسب		A_3, A_4